

16.3. Αντιψυχωσικά - Νευροληπτικά - Μείζονα ηρεμιστικά

Τα αντιψυχωσικά φάρμακα ονομάζονται και μείζονα ηρεμιστικά ή νευροληπτικά.

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν τα παράγωγα:

- της φαινοθειαζίνης
- της βουτυροφαινόνης
- του θειοξανθενίου
- της διφαινυλοβουτυλοπιπεριδίνης.

Η κυριότερη ένδειξη των αντιψυχωσικών φαρμάκων είναι η σχιζοφρενική ψύχωση. Άλλες ενδείξεις των αντιψυχωσικών φαρμάκων είναι:

- η μανία
- παραληρητικές μορφές κατάθλιψης (με συγχρόνηση αντικαταθλιπτικού)
- οξύ ψυχωσικό επεισόδιο
- οργανικές ψυχώσεις.

Τα αντιψυχωσικά φάρμακα βελτιώνουν τις διαταραχές του συναισθήματος, της αντίληψης και της σκέψης του σχιζοφρενούς, ενώ βοηθούν στην επανασύνδεση του αρρώστου με το περιβάλλον του. Τα φάρμακα αυτά συνεχίζουμε να τα χορηγούμε και μετά την υποχώρηση των συμπτωμάτων του ασθενούς με σκοπό την πρόληψη των υποτροπών.

Τα αντιψυχωσικά είναι φάρμακα **αντιντοπαμινεργικά**.

Εμφανίζουν όμως και σε διαφορετικό βαθμό:

- αντισταμινική δράση
- αντιαδρενεργική δράση
- αντισεροτονινεργική δράση
- αντιμυοκαρινική δράση.

Ο πιθανός τρόπος δράσης τους πιστεύεται ότι είναι ο αποκλεισμός των D2 υποδοχέων της ντοπαμίνης. Στην αντιντοπαμινεργική τους δράση οφείλεται η εμφάνιση εξωπυραμιδικών εκδηλώσεων (φαρμακευτικό Parkinson, ακαθισία, δυστονίες, δυσκινησία) και η αύξηση της προλακτίνης.

Ακόμα επειδή τα νευροληπτικά αποκλείουν τους σεροτονινεργικούς, χολινεργικούς και α-αδρενεργικούς υποδοχείς, εμφανίζονται ανεπιθύμητες ενέργειες όπως: ξηροστομία, δυσκοιλιότητα, ορθοστατική υπόταση, ταχυκαρδία κ.ά.

Η επιλογή του κατάλληλου αντιψυχωσικού εξαρτάται, από:

- Από το επιθυμητό καταστατικό αποτέλεσμα.
- Από την αντίδραση του ασθενούς στις εξωπυραμιδικές ανεπιθύμητες ενέργειες.

Πρέπει να αναφερθεί ότι τα αντιψυχωσικά: δεν προκαλούν ευφορία, δεν είναι υπνωτικά, δεν προκαλούν εξάρτηση και δεν αναπτύσσουν ανοχή. Είναι όμως δυνατό μετά από την χρήση μινών ή χρόνων να προκαλέσουν όψιμη δυσκινησία. Πρόκειται για ένα σύνδρομο με ανώμαλες κινήσεις, που αφορούν τους περιστοματικούς μυς, τους μυς της παρειάς και της γλώσσας.